

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 26/2568

คำวินิจฉัยที่ 26/2568 ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็นศาลจังหวัดนครปฐม ศาลผู้รับความเห็นนางสาว ณ. ผู้ฟ้องคดีต้องการบริหารส่วนตำบลทัพหลวง ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้เอกชนยื่นฟ้อง องค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง ผู้ถูกฟ้องคดี ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยรับการให้จากนาง ป. เดิมที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของนาย ท. โดยนาย ท. ได้จดทะเบียนแบ่งแยกในนามเดิมและจดทะเบียนที่ดินส่วนที่เหลือเป็นภาระจำยอม และนาย ท. ได้นำหินกรวดมาถมในที่ดินเป็นถนนกว้างประมาณ 3 เมตร เพื่อใช้เป็นทางสัญจรโดยเฉพาะสำหรับที่ดินที่จดทะเบียนภาระจำยอม รวมทั้งที่ดินที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง ซึ่งนาย ท. นาง ป. ผู้ฟ้องคดีและเจ้าของที่ดินทั้งเจ็ดแปลงดังกล่าวได้ใช้เป็นทางสัญจรเรื่อยมา เมื่อประมาณปี 2558 ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำคอนกรีตมาเททับที่ดินเป็นแนวยาวจากถนนสาธารณะประโยชน์เข้ามาด้านในทางสัญจรของที่ดินดังกล่าว โดยไม่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตเป็นหนังสือยกให้เป็นถนนสาธารณะประโยชน์ ทั้งไม่เคยแจ้งให้นาง ป. ทราบ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงพิพาทแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ทำการล้อมรั้วลวดหนามเพื่อแสดงเขตที่ดินดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับมีหนังสือแจ้งให้รื้อถอนเสาและรั้วออกจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยอ้างว่าเป็นทางสาธารณะ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบนที่ดินของผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่ได้ก่อสร้างทั้งหมดและทำให้ที่ดินดังกล่าวกลับคืนสู่สภาพเดิมและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ฟ้องคดีทำโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขอยบ้านนายคำนวนถึงบ้านนายเคี้ยง หมู่ที่ 4 โดยเจ้าของที่ดินเดิมเป็นผู้ให้ความยินยอมและไม่มีผู้ใดคัดค้าน พฤติการณ์เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณะประโยชน์โดยปริยายแล้ว การก่อสร้างถนนของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษา

ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ยกฟ้อง ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดนครปฐมพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้องค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง ผู้ถูกฟ้องคดี เป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และมีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามมาตรา 67 (1) แห่งพระราชบัญญัติสภาพาบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ก็ตาม แต่การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นถนนคอนกรีต

ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ไม่มีการสงวนสิทธิว่าเป็นทางส่วนบุคคลและไม่มีการหวงกัน ย่อมถือได้ว่า เจ้าของที่ดินมีพฤติการณ์อุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์โดยปริยายแล้ว การก่อสร้างถนนพิพาทจึงไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่า เป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือเป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างถนนของผู้ถูกฟ้องคดีก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ซึ่งอยู่ในการดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษาทางพิพาทได้ ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/26/2568>